

ZEFE.ORG - studia wykonalności, wnioski o dotację, pozyskiwanie finansowania dla B+R i OZE

Struktura Wstępnego Studium Wykonalności dla projektów infrastrukturalnych zgłaszanych w ramach Programów Rozwoju Subregionów

Wstęp:

Niniejszy dokument został opracowany na potrzeby oceny i wdrażania projektów inwestycyjnych składanych w pozakonkursowej ścieżce wyboru: Programy Rozwoju Subregionów (PRS) dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

Zgodnie z Wytycznymi do procedury pozakonkursowej RPO, Wstępne Studia Wykonalności (WSW) stanowią załącznik do Programu Rozwoju Subregionu. WSW stanowi uzupełnienie zgłoszonej, w ramach PRS, fiszki projektowej.

Wstępne Studium Wykonalności stanowić będzie kompendium wiedzy na temat propozycji projektu. Informacje zawarte w studium poza zbadaniem finansowej, technicznej i instytucjonalnej wykonalności inwestycji powinny umożliwić także ocenę skutków inwestycji w kontekście celów RPO. W efekcie przeprowadzonego WSW uzyskuje się wiedzę na temat wykonalności projektu (pod kątem finansowym, technicznym, organizacyjnym i prawnym), co pozwala na zweryfikowanie czy dany projekt ma dobre podstawy do realizacji i czy odpowiada potrzebom przewidywanych beneficjentów.

Wstępne Studium Wykonalności jest podstawą do pierwszej oceny merytoryczno-technicznej projektu dokonywanej przez ekspertów. WSW zostanie poddane ocenie Panelowi Ekspertów, który może zażądać zweryfikowania przedstawionych kosztów, zakresu rzeczowego lub założeń projektu, jak również poprosić o uszczegółowienie przedstawionych informacji. Odrzucenie projektu na etapie oceny WSW jest możliwe wyłącznie jeśli projekt nie jest zgodny z celami, zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego lub Uszczegółowienia RPO (Podręcznik wdrażania RPO).

Wstępne Studium Wykonalności jest formą przejściową do przygotowania pełnych Studiów Wykonalności, które zostaną poddane ocenie wg kryteriów stosowanych dla konkursowej ścieżki wyboru projektów. Na tym etapie jest możliwe całkowite (bez możliwości poprawy) odrzucenie projektu – jeśli przedmiotowa ocena będzie negatywna.

Załączony formularz (załącznik 1) Wstępnego Studium Wykonalności jest odpowiedzią na liczne postulaty samorządów o udostępnienie narzędzia, które uprości oraz wspomogą przygotowanie Wstępnych Studiów Wykonalności. Czerpiąc z doświadczeń okresu programowania 2004-2006, w którym często dokumenty przygotowane bezpośrednio przez beneficjentów były znacznie lepszej jakości, niż te przygotowywane przez firmy zewnętrzne - pragniemy zachęcić lokalne samorzady do stosowania podejścia „do it yourself” (zrób to sam) poprzez udostępnienie formularza WSW (wraz z dokładnym jego opisaniem). Załączony formularz pokazuje metodologię przygotowania WSW, możliwe jest natomiast rozbudowanie formularza do specyficznych potrzeb projektu.

Celem Wstępnego Studium Wykonalności jest przede wszystkim:

- Zidentyfikowanie przedmiotu projektu – w taki sposób, aby możliwa była ocena kwalifikowalności wszystkich planowanych zadań,
- Dokładne opisanie przyjętych rozwiązań technicznych i technologicznych,
- Wskazanie celów, beneficjentów, produktów i rezultatów inwestycji,
- Zidentyfikowanie podstawowych kosztów (kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych) oraz przychodów projektu,
- Określenie czy projekt będzie podlegał zasadom pomocy publicznej,
- Określenie maksymalnego poziomu dofinansowania – analiza luki w finansowaniu,
- Określenie planowanego harmonogramu rzeczowego i finansowego oraz montażu finansowego,
- Wskazanie największych zagrożeń w realizacji projektu oraz ustalenie sposobu postępowania w momencie ich wystąpienia.

Dla Wstępnego Studium Wykonalności nie jest wymagane przeprowadzenie pełnej analizy finansowej, nie jest także wymagana analiza ekonomiczna. Powyższe analizy powinny zostać przedstawione w pełnym Studium Wykonalności.

Struktura Wstępnego Studium Wykonalności dla projektów infrastrukturalnych zgłaszanych w ramach Programów Rozwoju Subregionów (wraz z załączonym formularzem WSW)

1. Wnioski z przeprowadzonej analizy – podsumowanie (max 6000 znaków)

W rozdziale tym powinien znaleźć się skrótowy przegląd kluczowych informacji o projekcie (podsumowanie informacji przedstawionych w Wstępnym Studium Wykonalności) dotyczących określenia przynajmniej następujących elementów:

- Tło, uzasadnienie, cel (oddziaływania) projektu, beneficjenci końcowi,
- Produkty, rezultaty, przewidywane nakłady inwestycyjne, założenia dot. harmonogramu projektu oraz trwałości,
- Założenia dot. wykonalności technicznej i instytucjonalnej projektu, struktury organizacyjnej projektu (w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie opis roli lidera i partnerów).

2. Definicja projektu (max 500 znaków)

W punkcie tym należy krótko opisać co będzie przedmiotem projektu. Opis projektu zostanie opublikowany na stronie internetowej RPO Województwa Śląskiego.

3. Charakterystyka projektu

3.1. Lokalizacja projektu (max 800 znaków)

Opisać miejsce realizacji projektu do poziomu konkretnej gminy i miejscowości. W przypadku, gdy projekt będzie realizowany na terenie kilku gmin lub powiatów należy je wymienić. Wskazać czy są to tereny miejskie, wiejskie lub górskie. W przypadku projektów liniowych (np. dróg) dokładnie opisać miejsce rozpoczęcia i zakończenia projektu. Należy podać również inne informacje pomocne w lokalizacji inwestycji wraz z wizualizacją na mapach (przedstawione w załącznikach). W punkcie tym powinna znaleźć się również informacja o istniejącym i **planowanym stanie zagospodarowania terenu** (odniesienie do obowiązujących planów zagospodarowania terenu, powiązanie z istniejącymi systemami np. komunikacyjnymi).

3.2. Analiza otoczenia projektu, powiązanie z dokumentami strategicznymi (max 4000 znaków)

Należy odnieść się do istotnych elementów otoczenia projektu, na przykład dane demograficzne, ekonomiczne, finansowe, stopa bezrobocia itp. Należy także wskazać na najistotniejsze powiązania projektu z celami strategii rozwoju województwa, a także z innymi dokumentami strategicznymi oraz innymi dokumentami ważnymi z punktu widzenia realizacji działania/projektu (dla działania 6.2 - Lokalny Program Rewitalizacji).

3.3. Zidentyfikowane problemy (max 4000 znaków)

Punkt ten powinien zawierać opis i analizę problemów, które dotyczą bezpośrednich i pośrednich beneficjentów, w tym opis powiązań pomiędzy problemami, a badaną analizą otoczenia projektu. Następnie należy przeprowadzić w tym punkcie selekcję tych problemów, które projekt ma rozwiązać lub przyczynić się do ich rozwiązania. Przedstawione problemy powinny zostać następnie przetransponowane na cele projektu.

3.4. Logika interwencji

3.4.1. Cele projektu – oddziaływanie i korzyści (max 1000 znaków)

Cel(e) projektu muszą być zgodne z celami działania zawartymi w RPO oraz muszą wynikać z zidentyfikowanych problemów. Należy także opisać, jakie długoterminowe korzyści zostaną osiągnięte w danym sektorze/regionie poprzez realizację projektu.

(Oddziaływanie – długofalowe konsekwencje zrealizowanego produktu, wykraczające poza natychmiastowe efekty dla beneficjentów końcowych.)

Pomocną w opracowaniu projektu, a następnie jego oceny i realizacji jest matryca logiczna projektu. Matryca logiczna nie jest załącznikiem wymagalnym do WSW, natomiast jest narzędziem rekomendowanym, szczególnie dla projektów wieloetapowych lub opracowywanych w partnerstwie.

3.4.2. Komplementarność z innymi działaniami/programami (max 1000 znaków)

Potencjalny projekt zgłaszany do realizacji może stanowić element szerszego przedsięwzięcia. W punkcie tym należy przedstawić działania komplementarne. Dotyczy to zarówno powiązań z projektami realizowanymi ze środków unijnych, jak i krajowych, czy innych zagranicznych, które w jakikolwiek sposób są komplementarne z proponowanym projektem lub mogą mieć jakikolwiek wpływ na jego realizację. Należy odnieść się głównie do działań już zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji.

3.4.3. Rezultaty (max 1500 znaków)

W punkcie tym należy przedstawić informacje na temat rezultatów, które zostaną osiągnięte dzięki realizacji projektu. Rezultaty można zdefiniować jako korzyści, jakie wynikną dla beneficjenta bezpośrednio po zakończeniu projektu w związku ze zrealizowanymi działaniami, tj. dostarczonymi mu usługami/dostawami materialnymi/inwestycjami. Przy definiowaniu rezultatów należy posiłkować się załącznikiem nr 2 do Uszczegółowienia RPO Województwa Śląskiego (Podręcznik wdrażania RPO), który zawiera listę wskaźników.

3.4.4. Produkty (max 1500 znaków)

Produkt – bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami (długość drogi, zwiększona nośność mostu, przepustowość stacji uzdatniania wody, długość gazociągu, oddana do użytku powierzchnia itp.).

Beneficjent opisuje w tym punkcie inwestycje i inne dobra powstałe, bądź pozyskane w ramach projektu, i które po zakończeniu implementacji projektu przełożą się na rezultaty opisane w poprzednim punkcie. Produkty muszą zostać kwantyfikowane, należy także podać źródło pozyskania informacji o osiągnięciu zakładanych wskaźników produktu. Przy definiowaniu produktów należy posiłkować się załącznikiem nr 2 do Uszczegółowienia RPO Województwa Śląskiego, który zawiera listę wskaźników.

Punkt ten powinien odpowiedzieć m.in. na następujące pytania: Jakie usługi będzie świadczył projekt? Jakie dobra materialne zostaną dzięki realizacji projektu oddane?

3.4.5. Wskaźniki Produktów i Rezultatów - zgodne z Uszczegółowieniem RPO (tabela – wzór w załączeniu)

Wskaźniki powinny zostać przedstawione narastająco, a jeśli nie jest to możliwe (np. liczba wypadków drogowych) należy wskazać docelową wartość wskaźnika.

W tym pkt. należy przedstawić wskaźniki, które są zgodne z listą wskaźników, stanowiącą załącznik do Uszczegółowienia RPO (Podręcznika wdrażania RPO) dla danego działania/poddziałania.

3.5. Analiza instytucjonalna (max 3000 znaków)

Punkt ten zawiera informację na temat:

- bezpośrednich i pośrednich beneficjentów projektu oraz problemów ich dotyczących,
- instytucji/osób zaangażowanych w realizację projektu, włącznie z podziałem odpowiedzialności, itp.,
- innych organizacji zaangażowanych w realizację projektu lub, na które realizacja projektu będzie miała oddziaływanie,
- ewentualne powiązanie z innymi podmiotami,
- ewentualne rozwiązania związane z udostępnieniem wybudowanej infrastruktury podmiotom trzecim.

Szczególnie istotne jest zidentyfikowanie beneficjentów projektu. W przypadku projektów inwestycyjnych beneficjentem projektu jest instytucja, która będzie stroną kontraktu podpisanego z wykonawcą. Poza tym w punkcie tym należy określić, kto będzie pełnił funkcję Pracodawcy, tj. Zamawiającego. Można również określić, w jaki sposób wybrany będzie inżynier/menedżer projektu, tj. niezależny pośrednik pomiędzy pracodawcą, a kontraktorem – wykonawcą projektu. Dodatkowo w WSW należy wskazać, kto stanie się właścicielem inwestycji finansowanej ze środków EFRR po jej zakończeniu.

Poza tym punkt ten dzieli się na dwa podpunkty:

3.5.1. Wykonalność instytucjonalna projektu. Status prawny beneficjenta. (max 2000 znaków)

Należy dokonać opisu stanu aktualnego organizacji wdrażającej projekt. Należy również podać dokładny opis wdrażania projektu przedstawiając w nim zaangażowane organizacje, ewentualnie osoby, ich rolę i przypisaną odpowiedzialność, a także opis towarzyszących procesowi wdrażania procedur, harmonogram pozyskiwania odpowiednich zezwoleń, prac przygotowawczych, przetargów oraz realizacji projektu.

Należy również podać działania, które powinny wypełnić inne organizacje w celu wykonania produktów, otrzymania rezultatów oraz osiągnięcia celów (oddziaływania). Poza tym należy podać wielkość niezbędnych środków oraz źródła ich pochodzenia w celu sfinansowania kosztów wdrożenia projektu, o ile nie są one finansowane ze środków EFRR oraz udziału własnego beneficjenta.

Podpunkt ten powinien przede wszystkim odpowiedzieć na pytanie: *Czy beneficjent posiada zdolność organizacyjną do wdrożenia projektu?*

3.5.2. Trwałość projektu (max 2000 znaków)

Ponieważ każdy z projektów finansowanych ze środków EFRR musi funkcjonować w okresie długoterminowym, w podpunkcie tym należy opisać kto będzie ponosić koszty związane z utrzymaniem i eksploatacją inwestycji. Długotrwałość projektu oznacza także, iż projekt musi spełniać kryteria i normy obowiązujące w Unii Europejskiej. Potwierdzenie spełnienia tych norm musi zostać zawarte w niniejszym podpunkcie.

Beneficjent jest również zobowiązany do utrzymania projektu przez co najmniej 5 lat od chwili zakończenia jego realizacji. Należy więc określić sposób zarządzania i eksploatacji majątku, który powstanie dzięki realizacji projektu.

Należy również przedstawić informację na temat rozwiązań związanych z udostępnieniem wybudowanej infrastruktury podmiotom trzecim.

Podpunkt ten powinien przede wszystkim odpowiedzieć na pytania: *Czy beneficjent posiada zdolność organizacyjną i finansową do utrzymania projektu? Kto będzie zarządzał projektem w ciągu co najmniej 5 lat od chwili zakończenia realizacji projektu? Kto będzie pokrywał koszty utrzymania/funkcjonowania projektu?*

3.6. Analiza prawna wykonalności inwestycji. Plan wdrożenia. (max 2000 znaków)

Należy opisać kwestie prawne związane z realizacją projektu. W części tej powinna znaleźć się odpowiedź na temat własności gruntu/obiektów - gdzie będzie realizowany projekt, informacje o wycince drzew, itp. W punkcie tym można również podać informację na temat dostępności gruntu, a także mediów pod inwestycję. Należy odnieść się także do sposobu wdrażania projektu – harmonogramu prac przygotowawczych, projektowych oraz otrzymywania odpowiednich zatwierdzeń i zezwoleń oraz harmonogramu przetargowego i realizacji projektu. Przy ustalaniu harmonogramu projektu należy pamiętać o zachowaniu zasadny n+3(2) dla projektu (rozliczenie projektu w ciągu 36 lub po roku 2010 - 24 miesiące)

3.7. Harmonogram projektu

W tym punkcie należy przedstawić planowany harmonogram etapów/zadań dot. przygotowania inwestycji (Studium Wykonalności, ocena oddziaływanie na środowisko naturalne, dokumentacja techniczna, dokumentacja przetargowa, ogłoszenie i rozstrzygnięcie procedury przetargowej, nabycie gruntów), jak również harmonogram głównych kategorii prac (wskazane jest dołączenie wykresu Gantta, jeżeli jest dostępny).

Wzór harmonogramu stanowi załącznik do formularza WSW.

4. Analiza techniczna i/lub technologiczna (max 4000 znaków)

Analiza techniczna i/lub technologiczna powinna wykazać, że zaproponowane rozwiązanie jest:

1. wykonalne pod względem technicznym i/lub technologicznym;
2. zgodne z najlepszą praktyką w danej dziedzinie;
3. optymalne pod względem zaspokojenia popytu ze strony użytkowników;
4. przedstawia optymalny stosunek jakości do ceny;
5. najbardziej odpowiednie spośród rozważanych opcji.

Należy szczegółowo uzasadnić, dlaczego wybrano opisane rozwiązania techniczne oraz proponowane zmiany (które mają przynieść rezultaty zmierzające do osiągnięcia celów projektu).

5. Analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu/sektora

W rozdziale tym należy przedstawić wykaz najważniejszych elementów specyficznych dla danego sektora z uwzględnieniem jego najważniejszych cech (np. sektor transportu - prognozy ruchu). Przy opracowywaniu analiz specyficznych dla danego typu projektu należy kierować się metodologiami opracowanymi dla „[Wytycznych dotyczących przygotowania Studiów Wykonalności dla ZPORR 2004-2006](#)”.

6. Uproszczona analiza finansowa

Celem uproszczonej analizy finansowej jest ustalenie właściwego (maksymalnego) wkładu z funduszy. Uproszczona analiza finansowa stanowi podstawę do wyliczenia luki w finansowaniu, która pozwala oszacować wysokości dofinansowania dla projektów generujących dochód.

Określenia dotacji UE dokonuje się zgodnie z art. 55 ust.2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006. Określanie wysokości dotacji UE oraz stosowana przy tym metoda "luki w finansowaniu" są omówione w pkt. 6.4.

W tym punkcie należy dokładnie opisać przyjęte założenia do wyliczenia poszczególnych pozycji. Wskazać opracowanie/ źródło, na podstawie którego oszacowane zostały planowane koszty inwestycji.

6.1. Zestawienie głównych kosztów projektu (tabela – wzór w załączeniu)

Zestawienie powinno zostać opracowane na podstawie najbardziej aktualnych i wiarygodnych danych. Dane należy przedstawić w PLN, z dokładnością do grosza. Wzór zestawienia przedstawiono w formularzu WSW.

6.2 Przychody generowane przez projekt (max 2000 znaków)

Jeżeli przewiduje się, że projekt przyniesie przychody wynikające z taryf lub opłat ponoszonych przez użytkowników, należy wyszczególnić te opłaty (rodzaje i poziom opłat oraz zasady, na podstawie których ustalono opłaty).

Jeśli opłaty występują – Czy pokrywają koszty operacyjne i amortyzację projektu?

Jeżeli brak jest taryf lub opłat, w jaki sposób pokrywane będą koszty utrzymania i operacyjne funkcjonowania projektu?

6.3. Występowanie pomocy publicznej w projekcie (max 2000 znaków)

Na podstawie opublikowanych w tym zakresie aktów prawnych i wytycznych należy zidentyfikować, czy projekt podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wpisania się projektu w zakres objęty pomocą, dofinansowanie obniżone będzie do 40% kosztów kwalifikowalnych.

6.4. Obliczenie luki w finansowaniu (tabela – wzór w załączeniu)

Nie jest wymaga dla projektów:

- podlegających zasadom pomocy publicznej;
- które nie generują dochodu (np. drogi za korzystanie z których nie trzeba płacić);
- których dochody nie pokrywają w pełni kosztów operacyjnych (np. niektóre koleje).

Jeśli dochody z projektu (uiszczane bezpośrednio przez korzystających) są niższe niż koszty operacyjne funkcjonowania projektu (w każdym z lat w okresie referencyjnym) to na etapie WSW nie jest wymagane obliczenie luki w finansowaniu.

Przy szacowaniu luki w finansowaniu należy kierować się „Wytycznymi dotyczącymi przeprowadzania analizy kosztów i korzyści” (opracowane przez KE, DG REGIO) oraz „Wytycznymi w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód” (opracowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego)

6.5. Finansowanie kosztów kwalifikowanych/ niekwalifikowanych (tabela – wzór w załączeniu)

Wzór zestawienia przedstawiono w formularzu WSW. W tym pkt należy także wskazać, w jakiej pozycji budżetu (dział, rozdział, paragraf) zostaną zabezpieczone środki na część własną (wraz z kosztami niekwalifikowanymi) – dotyczy tylko jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ projektu na środowisko (max 2000 znaków)

Należy określić czy planowane przedsięwzięcie będzie mogło znacząco oddziaływać na środowisko? Czy projekt znajduje się i/lub może wywierać istotny negatywny wpływ na obszary objęte lub które mają być objęte siecią Natura 2000? Należy opisać jakie dokumenty z zakresu ochrony środowiska zostały przygotowane oraz jakie wymagają przygotowania.

8. Zagrożenia w realizacji inwestycji (max 2000 znaków)

Powinna wskazywać czynniki o decydującym znaczeniu dla realizacji inwestycji i osiągnięcia zakładanych rezultatów. Analiza ryzyka powinna zidentyfikować potencjalne zagrożenia, które mogą wystąpić przy realizacji inwestycji oraz wskazywać sposób postępowania w momencie ich wystąpienia.

9. Załączniki:

1. Mapa lokalizująca projekt w Województwie - wskazać skalę w jakiej przygotowano mapę, źródło pochodzenia mapy.
2. Mapa lokalizująca projekt w najbliższym otoczeniu - wskazać skalę w jakiej przygotowano mapę, źródło pochodzenia mapy.
3. Wskaźniki produktów i rezultatów – zgodne z Uszczegółowieniem RPO.
4. Główne koszty projektu.
5. Obliczenie luki w finansowaniu.
6. Finansowanie kosztów kwalifikowanych/ niekwalifikowanych.

Dodatkowe załączniki (niewymagalne):

7. Matryca logiczna projektu.
 8. Wykres Gantta.
- lub inne – uzależnione od specyfiki projektu.